

HRVATSKA PČELA

3

GODIŠTE 126. - ZAGREB, 2007.
ISSN 1330-3635

HRVATSKA PČELA

ČASOPIS HRVATSKOG PČELARSKOG SAVEZA

Stručni časopis "Hrvatska pčela" osnovalo je Hrvatsko-slavonsko pčelarsko društvo u Osijeku 1881. godine, te je u početku tiskan kao "Slavonska pčela", zatim kao "Hrvatska pčela" i "Pčela". To je jedan od najstarijih pčelarskih časopisa u svijetu.

GODIŠTE / YEAR 126

BROJ / NUMBER 3

OŽUJAK / MARCH 2007.

NAKLADNIK

Hrvatski pčelarski savez
Pavla Hatza 5.
10000 ZAGREB
Telefoni:
urednik - 01/48-19-536, 099/481-95-39
administracija - 01/48-11-327, 099/481-95-37
tajnik - 01/48-11-325, 099/481-95-38
predsjednik - 099/48 19 536
Fax: (01) 48 52 543
E-mail: pcelarski-savez@zg.htnet.hr
www.pcela.hr
Žiro račun: 2484008-1100687902

IZDAVAČKI SAVJET

Predsjednik:
Zlatko Tomljanović, dr. vet. med.
Članovi:
mr. sc. Marijan Katalenić
prof. dr. Nada Vahčić
mr. sc. Dražen Lušić
mr. sc. Nenad Strižak
dr. sc. Dragan Bubalo
Darko Bodić
Stjepan Žganjer

UREDNIŠTVO

dr. sc. Zdravko Laktić
dr. sc. Zlatko Puškadija
mr. sc. Đurdica Sumrak
dr. sc. Ljerka Zeba
mr. sc. Jasminka Papić
Saša Petrić, ing. polj.
Boris Bučar, dipl. ing.

UREDNIK

Vedran Lesjak, dipl. ing. agr.

LEKTORICA

Jasenka Ružić, prof.

LIKOVNA OPREMA

Rudolf Španjol

U ovom broju / In this issue

49 Aktualnosti/ Actualities

50 Radovi u ožujku / March activities
Boris Bučar

52 Briga o zdravlju pčelinjih zajednica u ožujku / Bee colony health in March
Nikola Car

53 Pčelarenje višenamjenskom podnicom kod nastavljača / Beekeeping with multipractic bottom board on skyscraper hives
Ivan Jurković

59 Treći pčelarski sajam u Gudovcu ispunio očekivanja / Third bee fair in Gudovac fullfilled expectations
Vedran Lesjak

62 Dopisi / Letters

68 Najave / Announcements

69 In Memoriam

70 Oglasni / Advertisements

Slika na naslovnoj stranici: Govor Stjepana Mikolčića, pomoćnika ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva na sajmu u Gudovcu(Foto: G. Zovko)

Izašao je novi Pravilnik o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje

Prenosimo dio namjenjen isključivo pčelarima, a kompletni pravilnik možete pročitati u Narodnim novinama broj 17. od 12. veljače 2007. godine.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

676

Na temelju članka 26., 27., 34., 35., 47., 48. i 54. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (»Narodne novine«, br. 87/02, 117/03., 82/04., 85/06. i 141/06.), ministar poljoprivrede šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK O NAČINU I UVJETIMA PROVEDBE MODELA POTICANJA PROIZVODNJE

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju način i uvjeti vezani uz provedbu modela poticanja proizvodnje za:

3. stočarstvo i stočarske proizvode,
4. ekološku proizvodnju,

2. ZAHTJEVI ZA POTICAJE

Članak 7.

(1) Zahtjeve za poticaje podnosi nositelj poljoprivrednog gospodarstva (u dalnjem tekstu: korisnik), a čine ih ispunjeni obrasci zahtjeva za poticaje i propisana prateća dokumentacija.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka zahtjeve za poticaj za ribarstvo podnosi fizička i pravna osoba sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (u dalnjem tekstu: Zakon).

(3) Zahtjevi za poticaj se podnose na posebnim obrascima koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio, i to:

8. u stočarstvu, na Obrascu br. 5
9. za med, na Obrascu br. 5b

2.2. Stočarstvo

Članak 28.

Korisnik podnosi zahtjev za poticaj za mlječne krave, krave u sustavu krava tele, krave-dojlje, ovce, ovnove, koze, jarčeve, krmače, nerastove, kobile i pastuhe te pčelinje zajednice HSC-u na

Obrascu br. 5., jednom godišnje od 1. veljače do 15. rujna.

Članak 32.

(1) Korisnik podnosi zahtjev za poticaj za maticu pčela HSC-u, na Obrascu br. 5., u razdoblju od 1. travnja do 15. rujna.

(2) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka dužan je HSC-u dostaviti evidenciju matičnih brojeva proizvedenih matica ovjerenu od Udruge uzgajivača matica Hrvatske.

Članak 33.

(1) Korisnik podnosi zahtjev za poticaj za med HSC-u na Obrascu br. 5b, jednom godišnje i to za proizvedene, prodane i isporučene količine meda u tekućoj godini do 28. veljače iduće godine.

(2) Uz zahtjev za poticaj korisnik je dužan priložiti račun i otpremnicu ili otkupni blok iz kojeg je razvidna količina prodanog ili isporučenog meda.

2.4. Ekološka proizvodnja

(1) Korisnik podnosi zahtjev za poticaje u ekološkoj biljnoj proizvodnji, stočarstvu i ribarstvu na način i u rokovima propisanim člancima 11., 12., 17., 18., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 31., 32., 33., 34., 36. i 38. ovog Pravilnika.

7. DINAMIKA ISPLATE

Članak 59.

Prema podnesenim zahtjevima u tekućoj godini, isplaćuju se:

7. Poticaji za med
 - do 31. ožujka iduće godine
8. Poticaji za maticu pčela
 - do konca veljače iduće godine

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 63.

Iznimno, za 2006. godinu, rokovi za podnošenje zahtjeva za poticaj u stočarstvu iz članka 24., 25., 26., 27., 28., 31., 32. i 33. produžuju se do 28. veljače 2007. godine.

Radovi u ožujku

BORIS BUČAR,
dipl. ing. preh. teh.
pčelar i član Uredništva Hrvatske pčele

Poticanje razvoja

Siječanj je protekao u neuobičajeno toplo i sunčanom vremenu. Veljača je počela jednako toplo, pa prvenstveno valja misliti na zalihe. Dodati šećernu pogaču je najpraktičnije rješenje, koje osigurava hranu tijekom hladnih dana, a pogotovo u hladnim noćima. Uz to, pogačom se matica potiče na povećano zalijeganje.

Dodatak pogače, ali i unos svježeg peluda, zahtijevaju izrazitiju potrošnju vode, pa je nužno postaviti pojilice blizu košnica. U suprotnom, pogotovo ako zahladi, pčelci mogu zaostati u razvoju ili čak propasti!

Otklapanje dijela poklopljenog meda na bočnim okvirima do legla dobar je način poticanja prirodnim izvorom hrane, pogotovo slabijeg pčelca. Bez stresa se proširuje prostor za širenje legla, a uklanja se med koji je dijelom i kristaliziran, možda proizведен uz dodatak šećernog sirupa, čime se osigurava "čisto" prvo vrcanje. Za više zajednica taj postupak nije praktičan, a napažnja može prouzročiti grabež. Naime, za razliku od šećernog sirupa, otvoreni med pčele nadaleko osjete, pogotovo kada

je unos nektara smanjen. Nakon otklapanja, na letu svake košnice poveća se aktivnost pčela, jer u prvi tren ne shvaćaju odakle nagli dotok hrane. Stoga, po poklopциma zagrebite samo na strani koja je do pčela, ali pažljivo, da med ne curi iz sača. Otklapanje provodite što je moguće kasnije dok temperature još omogućavaju vađenje okvira. Ako taj postupak provodite prvi put, u početku otklopite minimalno, dok se ne uvjerite u to kako pčele reagiraju na postupak. U slučaju obilnog unosa peluda i nektara, otklapanje manje uznamirava pčele.

Okretanje plodišnog nastavka za 180° korisno je za pčelare s većim brojem košnica, ali i kada loše vrijeme ne dopušta učestalo otvaranje košnice. Tako se zalihe nalaze kod leta, što nije prirodan položaj jer se leglo teže provjetrava. Naime, leglu treba više svježeg zraka, pa se prirodno nalazi bliže letu. Tako stanje je nužno dok pčelac još nema velik broj pčela koje unutar košnice mogu raspodjelji-

vati zrak po potrebi. Ipak, kod slabijih pčelaca tim postupkom nastupa zastoj u razvoju. Vjerojatno se smanjuje broj izletnika, koje se bave prebacivanjem zaliha, pa se dovoljno ne iskoristi peludna paša. Za promjeljiva vremena u ožujku, dnevni izleti mogu trajati samo 30 do 60 minuta, pa tjedan takvih dana ponekad znači znatan nedostatak peluda, što usporava razvoj ionako slabijeg pčelca.

Okretanje nastavka naglavce, također potiče prijenos zaliha, a opisao ga je Dejan Kreculj u trećem broju prošlogodišnje Hrvatske pčele. Nisam tada to pokušao učiniti, pa ne mogu komentirati postupak, ali budem.

Ako imate pčelce bez hrane, pogača neće biti dovoljna nego pomaže dodatak pokojeg medno-peludnog okvira iz zalihe. Ako ga nemate, količinu hrane valja povećati večernjom prihranom šećernim sirupom (2:1-šećer : voda). Dodane količine neka budu upravo onolike koliko pčele mogu prenijeti iz hranilice preko

Ožujak je pravo vrijeme za postavljanje higijenskih pojilica (Foto: V. Lesjak)

noći. Prihrana sirupom je nužna mjera, jer često zahladiti (ispod 10°C), pa pčele ne posjećuju hranilicu i sirup stoji neiskorišten.

Proširivanje

Opisani postupci važni su za prvu polovicu ožujka, no budući da je najhladniji dio godine bio povoljan za razvoj legla, njegova količina je veća od uobičajene, pa kod dobrih pčelaca u drugoj polovici ožujka valja obavljati poslove, koji su uobičajeni za početak travnja. Ako u tom razdoblju tjedan dana pada kiša ili zahladiti, kad otvorite košnicu, gotovo sigurno možete očekivati matičnjake.

Rečenica iz literature da, citiram: «prerano proširenje može usporiti razvoj, a prekasno dovesti do rojenja» ne pomaže puno. Ali, doista nije moguće pretpostaviti opći naziv za proširivanje. Ukratko, prije nego što dodamo nastavak, dobro je dodati okvir građevnjak (prazni okvir bez žice i osnove) na osmo mjesto u košnici, čime se osigurava zapošljavanje mladih pčela i odgađa se rojevno stanje. Čim pčele osjete da imaju sigurne količine radiličkog legla i zaliha, intenzivno počinju graditi trutovsko sače, za što im građevnjak odlično dode; u suprotnom redovito preraduju radiličke stanice sače i nepravilno grade eventualno dodanu satnu osnovu. Intenzitet izgradnje građevnjaka pokazuje stanje i snagu pčelca.

U slučaju jakog unosa iz prirode, moguće je da će svi okviri plođišta biti puni. Tada valja i pun okvir izvaditi kako bi se stavio građevnjak. Više takvih okvira može se staviti u one sa slabim zalihamama ili u najjaču zajednicu u dodatni nastavak.

Prvo proširenje

Ostvaruje se dodatkom drugog nastavka u pčelaca koji su na jednom nastavku ili rotacijom donjem nastavku u onih koji su zimovali na dva nastavka. Pčelac koji gusto zaposjeda 7-8 okvira spreman je za prevješavanje 1-2 okvira legla i 2 okvira bez legla, ali s vjencima meda i peluda gdje bi matica trebala obaviti prvo zalijeganje u gornjem nastavku. Uz njih, neka se nadu i 1-2 osnove, jer mlade pčele valja zaposliti.

Oni koji koriste i niže okvire (polunastavak, Farrar), ne mogu prevješavati leglo, ali navedene okvire zbog manje visine od standardnog LR okvira, pčele puno prije zaposjedu.

Bez obzira na to kakvim sustavom raspolažemo, vrijede dva pravila:

1. Matica u ovom razdoblju prelazi i zaliježe samo okvire u kojima su već odgojene 2-3 generacije pčela, pa ih svakako osigurajte u nastavku kojim se proširuje leglo.

2. Nakon proširenja, u nedostatku dobre proljetne paše, podražajno prihranjujte ili stavite pogaću, jer će tako više pčela obitavati u gornjem dodanom nastavku, što će olakšati prelazak matice.

Ovo proširenje jedan je od bitnih proljetnih zahvata i određuje daljnji razvoj pčelca. Često prohладno i vjetrovito vrijeme ne smije biti razlog da se odustane od tog posla - valja dobro naložiti dimilicu i «stisnuti zube».

Prije otvaranja košnice, isplanirajte sve korake i složite sve pri ruci, kako košnicu ne biste predugo držali otvorenu, pogotovo ako vrijeme nije povoljno. Ukratko, uz nešto prakse, cijeli postupak traje 5-7 minuta.

Tijekom proširenja može se točno odrediti stanje u košnici (količina i kompaktnost legla, količina i raspored zaliha te čistota okvira i podnice), što detaljno valja zabilježiti u pčelarski dnevnik.

**APIS
PETRINJA**

**PROIZVODNJA OPREME
ZA PČELARSTVO**

Proizvodimo:
košnice LR, AZ i Farar;
nukleuse; matične rešetke;
razmake; spojke za
nastavljače

Pogon Čazma
Gornji Draganec 117
Tel./fax 043/776-062

"Dalila" d.o.o.

**PROIZVODNJA
I PRODAJA
PČELARSKE OPREME**

- LR košnica standard - već od 365,00 - (jelovina - smrekovina)
- Nukleus (6 okvira) - već od 150,00 - (jelovina - smrekovina)

AKCIJSKA PONUDA: LR - okviri (poluokvir)

- Lipovina - 2,90 kn/kom
- Jelovina-smrekovina - 2,50 kn/kom

Akcija traje do: 28. 02. 2007.

V. Nazora bb, 32257 Drenovci
Tel./fax: (032) 861-743
GSM: (095) 18-52-191

Briga o zdravlju pčelinjih zajednica u ožujku

NIKOLA CAR,
dr. vet. med.,
Istraživač,
mikrobiolog

52

Rano proljeće je najkritičnije vremensko razdoblje za život pčelinje zajednice. U to vrijeme zamjenjuju se dugoživuće zimske pčele mladim pčelama, koje postupno preuzimaju brigu o pčelinjem leglu, prikupljanju hrane i vode te o ostalim poslovima unutar košnice. Velike proljetne oscilacije u temperaturi nepovoljno utječu na razvoj, posebice brojčano slabih, pčelinjih zajednica. Pri naglom padu temperature, pčele se stisnu u klupko, a dio legla, ako ostane izvan klupka na krajnjim dijelovima saća, prehladi se i ugiba. Uginule se ličinke osuše i poprimaju smeđu do crnu boju. Ako se u njima umnožavaju nespecifične bakterije gniljenja, tada se raspadaju u kašastu masu kisela zadaha. Kada ugine veći broj

Proljeće je najkritičnije razdoblje za razvoj legla.

ličinaka, pčelinja zajednica brojčano oslabi i stvaraju se povoljni uvjeti za razvoj drugih bolesti. Želimo li spriječiti prehladu pčelinjeg legla, pčelinje zajednice je potrebno utopliti i izbjegavati njihovo bespotrebno otvaranje i dugotrajno pregledavanje. Nadalje, moramo ukloniti suvišne nastavke s košnicama suziti plodište brojčano slabim pčelinjim zajednicama. Ako između nastavaka košnice postoje međuprostor kroz koji struji zrak, potrebno ga je zatvoriti samoljepljivom trakom. Pčele u proljeće troše veliku količinu vode za pripremu hrane potrebne za prehranu pčelinjeg legla, stoga na pčelinjaku trebamo osigurati dovoljno vode u higijenskim pojilicama.

Prvi proljetni pregled pčelinjih zajednica obavlja se promatranjem leta košnice. Snagu pčelinje zajednice možemo procijeniti po broju pčela koje izlaze iz košnice ili ulaze u nju. Unos velikih količina peluda siguran je znak normalnog razvoja pčelinjeg legla. Kako bismo do-

bili uvid u zdravstveno stanje pčelinjih zajednica, ispred leta košnica možemo postaviti plastičnu foliju tijekom 7 dana. Ispred leta košnica u normalnim uvjetima možemo vidjeti umjeren broj uginulih odraslih pčela. U slučaju da pokraj uginulih odraslih pčela primijetimo i veći broj uginulih ličinaka, tada možemo posumnjati na bolest.

300melis

VM2

**OTKUPLJUJEMO
SVE VRSTE MEDA**

**Zagreb, Rudeška 14
Tel.: 01/3886-994
GSM: 099/3886-994
www.vm2.hr**

Pčelarenje višenamjenskom podnicom kod nastavljača

IVAN
JURKOVIĆ,
univ. dipl. ing.
Magajnova 26
1231 Ljubljana
ivanjurkovic2002@yahoo.de

Podnica je osnova svake košnice. Nijedan dio košnice u tijeku razvoja nije mijenjan toliko kao podnica i vjerojatno nikad neće imati konačan oblik. Promjene su nastale i s pojavom varoe. Podnica je zahtijevala prostor za smještaj mreže, koja omogućuje kontrolu prirodnog pada- nja varoe, ali ima ulogu i u

primjeni sredstava za suzbijanje varoe. Tim zahtjevima ne može udovoljiti prvobitna američka podnica, koje je sada u upotrebi kod LR košnica.

Pčelari različito razmišljaju o upotrebljivosti visoke i niske podnice i vrlo su o tome podijeljeni. Visokoj podnici protive se oni koji u praksi nisu probali oba modela. Prikazat će poseban model podnice koja obuhvaća više nužnih pojedinosti, koje su do sada rješavane kroz više dijelova košnice ili ih nije bilo, pa sam ovu podnicu nazao univerzalna višenamjenska podnica – UVP. Koristi se već dva desetljeća.

Značenje UVP podnice

1. Podnica je bez poletaljke, koja se još upotrebljava kod većine košnica nastavljača. Poletaljka zadržava vodu i snijeg, na njoj se skupljaju otpaci pčelinjeg društva, a podnici skraćuje vijek trajanja za trećinu. Poletaljku sam zamijenio plastičnom mrežicom širine 10 cm (sl. 2),

koja ima širinu košnice i preuzela je ulogu poletaljke. Mrežica ne uvlači vlagu u košnicu, padaline prolaze kroz nju, a tijekom prijevoza ju skinemo i poslije opet postavimo.

2. Višenamjenska visoka podnica ima, u usporedbi s niskom, više dodatnih prednosti. Korisna je za stresanje pčela, kada pravimo paketne ili druge umjetne rojeve, jer pčele stresemo izravno u podnicu u za to predviđen prostor. Zato pčele nije potrebno istresati u sanduk za rojeve, nego izravno u košnicu, što je izrazito pogodno kad pravimo rojeve za vlastite potrebe. Tako isključujemo nepotreban rad i gubitak pčela (sl. 4). Ako istresanje provodimo krajem travnja, dovoljno je pola kilograma pčela, a u svibnju jedan kilogram. U tom slučaju pčele istresamo s okvira ravno u podnicu. Pri pravljenju umjetnog roja u lipnju, trebamo 1,5 – 2 kg pčela, a u srpnju 2 - 3 kg pčela. Pčele prije stresanja poprskamo vodom, a nakon stresanja u podnicu otopinom oksalne kiseline

53

Slika 1. UVP – pogled sa zadnje strane (Foto: Ivan Jurković)

Slika 2. UVP – pogled s prednje strane – mrežica umjesto poletaljke (Foto: Ivan Jurković)

Slika 3. Kompatibilna podnica za DB, GJ i LR nastavljaču.
(Foto: Ivan Jurković)

Slika 4. Istresanje pčela izravno u visoku podnicu. (Foto: Ivan Jurković)

Slika 5. Pritiskom na pregradu oslobođa se pčelama prolaz do matice.
(Foto: Ivan Jurković)

3. Još jedan vrlo jednostavan način pravljenja mladih pčelinjih zajednice u praksi se dobro pokazao. Posebno je pogodan nakon završetka glavne paše u lipnju i srpnju, primjerice nakon lipove ili kestenove paše i u krajevima gdje se ne čeka nijedna druga paša. Sve ovo vrijedi ako je matica u zajednici pogodna za još jednu sezonu. Prije stresanja pčela, maknemo pregradu, da bi se stresene pčele objesile na okvire donjeg (plodišnog) nastavka (sl. 7). Ako taj nastavak podignemo s jedne strane i uda-

i uništimo varou koju smo stresli zajedno s pčelama. Kod rojeva koje smo napravili u srpnju nije potrebno tijekom godine tretirati protiv varoe. Međutim, koristit će još jedno, zimsko tretiranje u studenom ili prosincu oksalom kiselinom. Kada smo istresli i izvagali željenu količinu pčela, okačimo pod krov UVP podnice, u zatvorenom kavezu, najbolje već oplođenu maticu i roj zatvorimo te smjestimo 1 – 2 dana u hladni podrum.

Rojeve je najbolje postavljati najmanje 3 km od pčelinjaka. Uzimamo maticu iz podnice omogućavajući pčelama pristup šećernoj pogači, tako da položimo kavez na dno okvira na kojem želimo da pčele počnu gradnju saća. Kod manjih rojeva stavljamo uz stjenku košnice, a kod jačih u sredinu. Pritiskom na umetnutu pregradu, pregra-

Slika 6. Stresanje pčela izravno u UVP – vrcanje. (Foto: Ivan Jurković)

rimo ga na podnicu, sve pčele koje vise, padnu na nju. Potpuno novi nastavak u koji stavimo maticu postavimo na staru podnicu koja ostaje na starome mjestu. Sve ostalo radi se prema već opisanom postupku. Staro plodište sa starom maticom stavimo na novo mjesto ili odvojeno iznad mlade zajednice.

U novoformiranu mladu zajednicu na prvobitnom mjestu ulijetat će pčele iz oduzetog plodišta, čime će se ojačati (zbog starih pčela, poslije malo oslabi). Kad se pčele počnu leći, onda se opet oporavi. U oba slučaja nastaju mlade zajednice, koje su u većini slučajeva jače od prvobitnih iz kojih su nastale.

4. Umetnuta pregrada preuzima funkciju podnice ako leži na gornjim letvicama. Na toj pregradi je žičana mreža i umetnuta folija na koju padaju opale varoe pri tretiranju. Pregrada je s obje strane (odozdo i odozgo) dostupna pčelama, i tako je mala vjerojatnost da mravi odnesu otpale varoe. Pregradu izvlačimo iz kliznih letvi preko zime kada je položimo na dno košnice. Na nju položimo papir, da na proljeće lakše odstranimo mrtve pčele. Na taj način skraćujemo vrijeme čišćenja podnice. Nije potrebno dizati nastavke, uzneniravati pčele niti mijenjati podnicu.

5. Plastične posude, koje postavimo ispod pregrade na dno košnice, imaju volumen od 10 litara, konusnog su oblika i mogu se poslije upotrebe slagati jedna u drugu. Tako složene zauzimaju malo prostora (sl. 10). Nove posude natopimo voskom ili parafinom, da se pčele ne

Slika 7. Nakon stresanja pčele čekaju da ih pčelar zaposli. (Foto: Ivan Jurković)

Slika 8. Posuda odozgo – slabije uzimanje hrane (Foto: Ivan Jurković)

Slika 9. Posuda odozdo – jače uzimanje hrane (Foto: Ivan Jurković)

Slika 10. Složene posude (Foto: Ivan Jurković)

kližu ni utapaju u hrani. Prednost plastičnih posuda jest da su jeftine i trajnije od drvenih, a i lakše se čiste. Moguće je upotrijebiti dvodjelne posude ili dvije posude od po 5 litara, u koje pčelama lako dodajemo tekuću ili krutu hranu. Kao plovak upotrebljavamo karton natopljen parafinom ili voskom, izvana do-

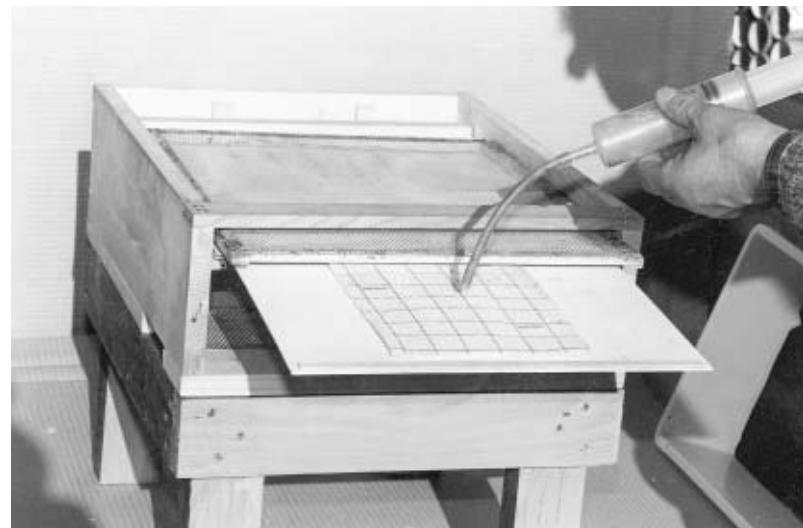
damo 5 mm debele letvice ili nekoliko kamenčića da pčele što lakše pokupe svu hranu. Ima više prednosti prihranjivanja odozdo. Pri pregledu zajednice posude treba sklanjati, što je posebno teško ako u njoj još ima hrane. Ako ih stavljamo odozdo, manja je mogućnost da šećer dode u medišne okvire. Pregrada spričava da bilo kakvi otpaci padnu u posudu.

Napomenuo bih i to da pčele radije uzimaju hranu odozdo nego odozgo. To ovisi i o položaju pčelinjeg legla. U jesen, kad je pčelinja zajednica dolje, a hrana nad njom, pčele pri nižim temperaturama radije uzimaju hranu odozdo nego odozgo.

6. Podnica koja ima zapreminu od 25 litara, ublažava pomanjkanje prostora u košnici, recimo ako se jačina zajednica u travnju ili svibnju naglo poveća, a zakasnili smo s dodavanjem nastavka. Ako maknemo pregradu, pčele imaju mogućnost izgradnje saća nadolje, pri čemu se umanjuje rojevna snaga zajednice. U slučaju prenaseljenosti košnice, pčele se ne skupljuju u bradu na poletljci nego to čine ispod plodišnih okvira i zajedno s matičnim društvom. Ako pčele vise na poletljci, kao kod košnica s niskom podnjačom, teže je provesti zatvaranje i pripremu za seljenje, dok kod UVP to ide mnogo brže.

Slika 11. Tretiranje mravljom kiselinom u ljetnoj sezoni
(Foto: Ivan Jurković)

Slika 12. Tretiranje mravljom kiselinom odozdo (Foto: Ivan Jurković)

Slika 13. Ogledalo za dijagnozu
(Foto: Ivan Jurković)

Slika 14. Pogled u leglo
(Foto: Ivan Jurković)

manje hrane pa u proljeće nije potrebno mijenjati nastavke kao kad zimuju u dva ili tri nastavka. Ali, zbog manje zalihe hrane u košnici, moramo u proljeće biti pažljiviji, da ne ponestane pčelama hrane. Tada je potrebno pri slabim proljetnim pašama zajednice dodatno dohranjivati.

9. Podnica je konstruirana tako da odostraga ima otvor koji nam omogućuje dodatni pogled u zajednicu, kontrolu padanja varoe

i prihranjivanje bez uznemiranja pčela. Višenamjensku podnicu je moguće upotrijebiti za gradnju trutovskog sača i s time treba primijeniti tehnologiju intenzivnog pčelarenja. Zbog velikog otvora iza, izrezivanje trutovskog sača vrlo je jednostavno. Nažalost, pčele tu ne grade samo trutovsko sače (sl. 17).

10. Iza, u dnu podnice, u prečnom smjeru ugrađena je mreža koja omogućava strujanje zraka između leta i mreže. Strujanje zraka odozdo daje prilikom prijevoza pčela veliki učinak, pa su pčele tijekom prijevoza vrlo mirne. Posuda leži na dvije letvice, tako da je dno podnice pčelama dostupno i lako ga čiste. Budući da je podnica hladnija od ostalih dijelova košnice, vlažna iz zraka, koja dolazi iz zajednice, ostaje na njoj, kondenzira se, i suhi zrak se vraća pčelama.

11. U bespašnom razdoblju moguće je pčele odvojiti folijom ili bježalicom i hraniti ih

Slika 15. Zajednica će se rojiti
(Foto: Ivan Jurković)

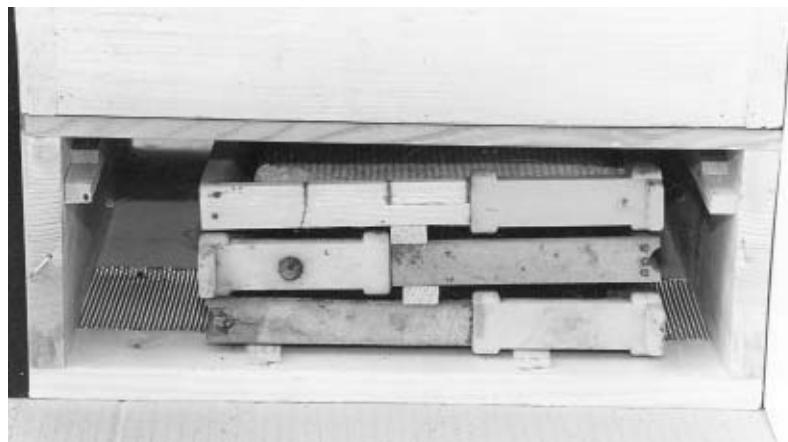
odozdo, ispod plodišta, tako da šećer neće nositi u medište.

12. U slučaju opasne zaraženosti varoom, moguće ju je suzbijati mravljom kiselinom, također u ljetnom razdoblju, a da ne moramo uklanjati medišta.

13. Na umetnutoj pregradi leži po cijeloj dužini žičana mreža, preko koje varoe padaju na foliju, koju vrlo lako izvlačimo i kontroliramo pad varoe. Pri suzbijanju varoe mravljom kiselinom stavimo na foliju vileda (truleks) krpu natopljenu mravljom kiselinom.

14. Na podnicu je moguće staviti tri puna okvira, koje će pčele isprazniti i prenijeti će med u medište. Od proljeća, više puta, plodišni okviri puni hrane ometaju nesenje matice i zato takve pune okvire iz plodišta premjestimo u podnicu, a iste zamijenimo satnim osnovama. Pčele prazne sače i grade novo (sl. 16).

15. Poboljšano je suzbijanje varoe u razdoblju kad su pčelije zajednice bez legla (zima). Vrlo cijenjen način suzbijanja varoe kada nema legla jest ok-

Slika 16. Prenošenje hrane (Foto: Ivan Jurković)

salna kiselina u obliku isparavanja (sublimacija). Prethodno opisana konstrukcija višenamjenske podnice, omogućava da vrlo lako za isparavanje oksalne kiseline upotrebljavamo termosublimator, tako što ga postavimo iza, na dno podnice i pomoći njega isparimo 1 gram oksalne kiseline u kristalu i nekoliko kapljica eteričnog ulja. Time uništimo postojeću varou u zajednici sa 99,8%-tним učinkom (sl.18)

nije izložena suncu i kiši, što joj povećava kvalitetu. Osim toga, ne moramo je dnevno uzimati.

17. Podnica je kompatibilna zbog odgovarajućih vanjskih dimenzija sa sljedećim košnicama:

- a) standardna desetokvirna LR
- b) GJ košnica (nastavci s velikim okvirima kao što ih ima AŽ košnica - Gerstungovi okvirići)
- c) modificirana desetokvirna DB košnica
- d) Cenderova desetokvirna kompatibilna košnica.

Slika 17. Gradnja trutovskog saća (UVP bez pregrade)
(Foto: Ivan Jurković)

Slika 18. Termosublimator u UVP-u (Foto: Ivan Jurković)

Treći pčelarski sajam u Gudovcu ispuniо očekivanja

VEDRAN LESJAK

Urednik časopisa
i pčelar hobista

U organizaciji Bjelovarskog sajma i Hrvatskog pčelarskog saveza, a pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, treću godinu u Gudovcu pokraj Bjelovara održan je Međunarodni pčelarski sajam. U dvije izložbene dvorane više od 70 izlagača predstavilo je svoje proizvode i brojnu pčelarsku opremu. Osim mnogih domaćih izlagača, pčelarsku opremu, ovaj put znatno poboljšanu, pokazali su izlagači iz susjedne Bosne i Hercegovine.

Sajam su posjetili brojni pčelari iz zemlje i inozemstva, čemu je svakako pridonijelo i lijepo vrijeme, koje nas ne napušta ove zime. Tako je samo prvog dana stiglo više od 25 autobusa s posjetiteljima. Uz pčelare iz

Komentar

Damir Buntić, DAI / USAID: - "Da hrvatsko pčelarstvo ima potencijala, pokazala je velika zainteresiranost pčelara za sajam. Organizacija američke vlade DAI/USAID i dalje će nastojati finansijski pomagati izobrazbu pčelara u Republici Hrvatskoj."

inozemstava, u organizirani posjet sajmu, na poziv Hrvatskog pčelarskog saveza došli su i predstavnici saveza pčelara iz Mađarske, Slovenije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Srbije te iz Crne Gore.

Pred više od 500 posjetitelja u Aukcijskoj dvorani Bjelovarskog sajma nakon pozdravnoga govoru gradonačelnice Bjelovara Đurđe Adlešić, župana Bjelovarsko-bilogorske županije Damira Bajsa, direktora sajma Zlatka Salaja, pomoćnika ministra gospodarstva, rada i poduzetništva Ivana Bračića, predsjednika HPS-a Martina Kranjeca, ravnatelja HSC-a Franje Poljaka i drugih predstavnika državnih, lokalnih i međunarodnih institucija, 3. pčelarski sajam proglašio je otvorenim pomoćnik ministra poljoprivrede, šumarst-

va i vodnoga gospodarstva gospodin Stjepan Mikolčić.

Pčelari su ta dva dana imali što vidjeti, naročito u prostoru u kojem se izlagala i prodavala pčelarska oprema. Da nitko nije kući otišao praznih ruku, govori činjenica da drugi dan sajma mnogi izlagači nisu imali više dovoljno prodajnih primjera izložene pčelarske opreme. Iako razočarani jednakim cijenama opreme kao i u trgovinama pčelarskim priborom, svatko je našao ponešto za sebe. Kupovale su se razne košnice, pletare, okvirni, podnice, marketi za označavanje matica, dimilice, knjige, DVD-ovi i drugi pčelarski pribor.

Za posjetitelje koji nisu našli ništa zanimljivo među opremom, pobrinuli su se pčelari u pros-

Gužva oko štandova pčelara i pčelarskih udruženja. (Foto V. Lesjak)

toru u kojem je bila promocija i prodaja pčelinjih i proizvoda na bazi meda te ostalih pčelinjih proizvoda. Vrijedne pčelarke svakog su posjetitelja ponudile slatkim mednim poslasticama sa svojeg štanda. U svakom slučaju, teško se bilo odlučiti čiji su medenjaci ili pite od meda bolji.

Treći pčelarski sajam ostat će zapamćen po kvalitetnom edukativnom dijelu koji je organizirao Hrvatski pčelarski savez. Među desetak vrhunskih predavača svatko je mogao naći temu koja ga je zanimala. Tijekom prvog dana održano je nekoliko iznimno zanimljivih predavanja, među kojima svakako treba izdvojiti ono o etini, mladog predavača mr. sc. Sebastiana Spiewoka s Instituta za zoologiju, Sveučilišta Martin – Luther iz Njemačke, te predavanje dr. med. Rodoljuba Živadinovića, glavnog urednika časopisa Pčelar, koji je govorio o novim metodama pčelarenja. Valja napomenuti da su pčelari i drugog dana mogli poslušati zanimljiva predavanja: o važnosti pčelinje prehrane, značenju dijagnostike u suzbijanju američke gnjiloče, o kvaliteti meda i drugome, pa se bilo teško odlučiti što izabrati. Među predavanjima drugog dana, prema zainteresiranosti pčelara, svakako posebno vrijedi spomenuti predavanje o propolisu koje je održala doc. Nada Oršolić sa Zavoda za animalnu fiziologiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. Ona je navela brojne pozitivne karakteristike propolisa u liječenju bolesti, a također se osvrnula na način i primjenu propolisa u svakodnevnom životu zdravog ljudskog организма kao prevenciju mnogih bolesti. Jedinu zamjerku organiza-

Intervju s Darkom Vuletićem - pročelnikom Ureda za poljoprivredu i šumarstvo grada Zagreba

V.L: Kako Grad Zagreb pomaže svojim pčelarima?

Darko Vuletić: Zagreb svojim pčelarima pomaže na tri načina, preko kredita, subvencija i potpora. Time ih na neki način želimo potaknuti na što kvalitetniju proizvodnju pčelarskih proizvoda.

V.L: Koliko novca Zagreb izdvaja za svoje pčelare?

Darko Vuletić: Grad Zagreb ima određenu sumu novaca za pčelare, tako je 2005. bilo izdvojeno oko 100.000 kuna, dok je ove godine izdvojeno čak više od 600.000 kuna za projekte pčelara i pčelarskih udrug u Gradu Zagrebu.

V.L.: Planirate li još povećati pomoć pčelarima?

Darko Vuletić: Naravno, sljedeće godine namjeravamo sufinancirati izgradnju puniona u pčelarskim udrugama, pa tako i kod samih pčelara. U sklopu toga plana objavit će se natječaj na koji će svi pčelari i udruge moći prijavljivati svoje programe, opet naravno, ako zadovoljavaju uvjete.

V.L : U kojem je smislu Grad Zagreb sudjelovao na sajmu?

Darko Vuletić: Grad je na zahtjev Hrvatskog pčelarskog saveza pomogao u sufinanciranju ove manifestacije i izrazito nam je draga da smo kroz taj oblik suradnje s pčelarima uspjeli pridonijeti razvoju cijelokupnog pčelarstva u Hrvatskoj.

V.L: Kako ste vi zadovoljni sajmom i kako vidite njegovu budućnost.

Darko Vuletić: Bio sam ovdje i prve i druge godine i drag mi je kako sada slobodno mogu reći da su cijelokupna organizacija, broj izlagачa i posjećenost svakako napredovali. A što se tiče budućnosti sajma, mislim, da tu glavnu ulogu moraju odigrati upravo sami pčelari. U svakom slučaju još se može puno toga napraviti, i to najviše u marketingu.

Darko Vuletić – pročelnik Ureda za poljoprivredu i šumarstvo Grada Zagreba
(Foto V. Lesjak)

toru edukativnog dijela pčelari su imali na loše postavljen razglas.

Najveće zanimanje pčelara privukla je, dakako, najava okruglog stola pod nazivom „Pčelarska problematika u regiji“, na kojem su na pitanja pčelara odgovarali predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, županija, Hrvatskog pčelarskog saveza te predstavnici pčelarskih saveza susjednih zemalja. Tijekom okruglog stola razvila se oštra rasprava potaknuta pitanjima pčelara koji svoju egzistenciju sve manje vide u pčelarstvu. No, pčelari su ipak od predstavnika vlasti dobili neke najave i obećanja koja su htjeli čuti, a hoće će li biti ispunjeni, pokazat će vrijeme i rad HPS-a.

Da hrvatsko pčelarstvo ide dobrim putem, pokazao je i ovaj dobro pripremljen sajam. Organizatori ovim putem zahvaljuju svim posjetiteljima, s obećanjem da će sljedeće godine biti još bolje.

Ugledni gosti na otvorenju sajma. (Foto V. Lesjak)

Posjetioci na sajmu u Gudovcu (s lijeva na desno: Marijan Bilić (Ljubuški), Miro Bilić (Zagreb), Durdica Sumrak (Zagreb) i Robert Bilić (Ljubuški)) (Foto V. Lesjak)

Pčelarski savez Slovenije i Celjski sejem, d.d., pozivaju pčelare i ljubitelje pčelarstva na najveću pčelarsku izložbu u Sloveniji i na savjetovanje pčelara!

MEĐUNARODNA PČELARSKA PRODAJNA IZLOŽBA I SAVJETOVANJE

Slovenija, Celje, 17. i 18. ožujka 2007.

Na izložbi će sudjelovati svi najvažniji slovenski proizvođači pčelarske opreme, izlagači iz inozemstva i inovatori. Bit će iznenađeni povoljnim cijenama i kakvoćom ponude pčelarskog oruđa, košnica, ambalaže i drugih proizvoda!

Pčelarska izložba otvorena je od 8 do 16 sati.

U istom terminu na sajmištu će se održati i međunarodni sajam vrtlarstva, cvjećarstva i pejsažne arhitekture FLORA.

Dodatane informacije: tel.: +386 3 54 33 206

Nemojte propustiti odličnu priliku za:

- povoljnju kupovinu proizvoda koje trebate kod pčelarstva,
- razgledanje ponude slovenskih pčelara,
- posjet sajmu cvijeća i sadnica Flora.

Srdačno vas pozivamo!

www.cebelarska-zvezna-slo.si

www.ce-sejem.si

CELJSKI SEJEM d.d., Dečkova 1, 3000 Celje

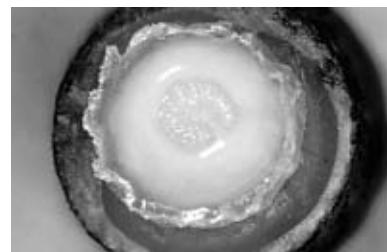
Matična mlijec kao prirodni stimulator

Matična mlijec je jedan od pčelinjih proizvoda. To je izlučina mlijecnih žlijezda koje su smještene u prednjem gornjem dijelu glave pčele. Ždrijelne žlijezde razvijene su u pčela radilica starih šest do dvanaest dana kad su hraničice mlađeg legla i matice. Matična mlijec je homogena, gusta tvar mlijecnobijele boje, kiselkasta okusa i specifičnog mirisa. Kemijski sastav je složen i nije posve poznat. Zna se da sadržava veliku količinu bjelančevina sastavljenih od oko osamnaest slobodnih aminokiselina, od kojih je osam prijeko potrebno u prehrani ljudi (nisu obnovljive, te ih je potrebno unositi u organizam hranom). Od ugljikohidrata sadržava glukozu, fruktozu, saharozu, maltozu i melibiozu. Također, sadržava veliku količinu vode, te lipide i minerale u obliku soli, koji imaju značajnu ulogu u staničnom metabolizmu. Velika količina vitamina, posebno B kompleksa izvor je vitalnosti. Zbog takvog sastava, valja ju primjereno čuvati i skladištiti; npr.

u napunjениm i hermetički zatvoreni bočicama čuvanim pri temperaturi od -8°C do -4°C matičnu mlijec se može održati nepromijenjenu godinu dana.

Najvažnija osobitost matične mlijeci jest usmjeravati razvoj pčelinjih ličinki u maticu. Tijekom prva tri dana razvoja ličinke, pčele hraničice osiguravaju sve pčelinje ličinke matičnom mlijeci, a nastave hranićti samo one iz kojih će se razviti matica. Ličinke budućih pčela radilica i trutova hrane se smjesom meda, peluda i vode. Budući da ni danas nisu potpuno poznati svi biološki čimbenici koji usmjeravaju razvoj ličinaka u maticu ili radilicu, smatra se da je ta razlika posljedica različite prehrane, pri čemu najveće značenje ima matična mlijec. Takva posebna hrana omogućuje razvoj matice u spolno zrelu ženku sa svim morfološkim i funkcionalnim osobinama. Matica može snesti 2.000 jaja na dan, čija je ukupna masa dva puta veća od njezine tjelesne mase, upravo zbog prehrane matičnom mlijeci. Iz tog razloga smatra se da je matična mlijec neposredno odgovorna za veliku moć razmnožavanja, vitalnost i dugovječnost matice.

Budući da matična mlijec sadržava veliku koncentraciju biološki aktivnih tvari, unesena u ljudski organizam poboljšava njegovo opće stanje, jača imunološki sustav, poboljšava raspoređenje te povećava izdržljivost i pamćenje. U orijentalnim kulturnama cijeni ju se kao jedinstven prirodni izvor za ču-

Razvoj ličinke unutar matičnjaka.

je mladosti i energije. Taj visokovrijedan hranjivi sok, omogućuje normalno funkcioniranje ljudskog organizma, ako nema organskih oštećenja. Zato ju se upotrebljava u različitim pripravcima s medom i ostalim pčelinjim proizvodima ili ju se samu upotrebljava u medicini i kozmetici. U dijetoterapiji se matičnu mlijec primjenjuje u prehrani rekonvalescenata, posebice nakon teških kirurških zahvata ili težih zaraznih bolesti. Uglavnom, najviše i najuspješnije ju se koristi za liječenje bolesti i stanja kod kojih postoji kompleksno oštećenje regeneracijskih mehanizama i normalnog tonusa organizma.

Smatra se da se učinak matične mlijeci temelji na ubrzanju oksidacije mijene tvari, te na reakcijama razgradnje ili izgradnje mijene tvari.

Za matičnu mlijec je dokazano antibakterijsko, antigljivično i antivirusno djelovanje, a pripisuje ga se slobodnim masnim kiselinama i tvarima „royalisin“ i „apisin“. Protutumorsko djelovanje samo u spororastućih tumora pripisuje se aktivnoj tvari 10-hidroksidecen-skoj kiselini i zasićenim dikarboksilnim kiselinama. Ima imu-

Oviri za proizvodnju matične mlijeci.

nomodularna obilježja, zastavlja alergijske reakcije, snižava razinu kolesterola u krvi, regulira krvni tlak, skraćuje vrijeme zacjeljivanja rana, sprečava nastanak tromboze, te potiče rast, jača spolni i živčani sustava. Imunološki sustav jača zahvaljujući 10-hidroksidecen-skoj kiselini i gamaglobulinu, koji je odlučujući čimbenik u borbi protiv upala.

Potražnja za matičnom mlijecima na tržištu, kao i zanimanje farmaceutskih tvrtki koje otkupljuju pčelinje proizvode svakim danom je sve veća. Matičnu mlijec se ne može umjetno proizvesti, a njezine korisne učinke ne može se pripisati samo pojedinim sastojcima, jer upravo ona djeluje stimulativno.

Na kraju možemo zaključiti da je matična mlijec dar pčela koji, one male, za zdravlje daruju velikom čovjeku.

*dr. vet. med Ivana Tlak,
doc. dr. sc. Željka Matašin*

Županijsko ocjenjivanje meda Zlatna pčela

U prelijepom Topuskom, u nadaleko poznatim toplicama i lječilištu još od antičkih vremena organizirano je drugo županijsko ocjenjivanje meda pod nazivom Zlatna pčela.

63

Zajednica udruga pčelara Sisačko-moslavačke županije, Turistička zajednica općine "Topusko", hoteli „Toplica“ i „Petrova gora“, pod pokroviteljstvom Sisačko-moslavačke županije organizirali su u hotelu „Toplica“, 9. veljače ove godine bogat izložbeno-prodajni i poučan program.

Iako dosta udaljeno od većih gradskih središta, zbog brojnih pčelara toga kraja i gostiju hotela, nije nedostajalo zanimanja za ovaj skup. Desetak prekrasno uređenih štandova privuklo je brojne značajljive goste na degustaciju gastronomске ponude koju su za ovu prigodu priredile vrijedne pčelarke.

Ono što je najviše zanimalo pčelare, bio je svakako okrugli stol na kojem je na njihova pitanja odgovarao predsjednik Hrvatskog pčelarskog saveza Martin Kranjec. Da je to i bio dio manifestacije od kojeg su pčelari najviše očekivali, po-

tvrdjuje činjenica kako je načinilo nekoliko desetaka pčelara, koji su postavljali različita pitanja, pa je organizator morao produžiti trajanje okruglog stola.

Veliku pozornost članova kluba Gastronauta i pčelara privukla je mala škola kušanja meda i upoznavanja karakteristika autohtonog kestenovog meda ovog kraja, koju je vodio prof. dr. Nikola Kezić s Agronomskog fakulteta u Zagrebu.

Za edukativni dio pobrinulo se troje predavača. Predavanje o zaštiti kestenovog meda u Hrvatskoj iznio je gosp. Matija Bučar. Mnogi su pčelari pažljivo pratili izlaganje Gorana Mirjanića s Poljoprivrednog fakulteta u Banjaluci pod nazivom „Pčelarenje LR košnica ma“, a veliku pozornost pčelara i gostiju hotela privuklo je i predavanje o ljekovitosti propolisa, koje je održala doc. Nada Oršolić s Prirodoslovno-

Mala škola kušanja meda. (Foto V. Lesjak)

matematičkog fakulteta iz Zagreba.

Da se na svakom pčelarskom skupu dobro jede, potvrđeno je i ovaj put jer su za ručak bila priredena jela Sisačko-moslavačke županije prema receptima iz knjige „Oblizeki“ gospode Božice Brkan, a ponuđena su i vina, također iz ove županije. Da ne bi izostale poslastice od meda i ostalih pčelinjih proizvoda, pobrinuo se organizator na svečanoj večeri, na kojoj su bili proglašeni i pobjednici te su podijeljene nagrade i diplome za najkvalitetniji med te županije.

Vedran Lesjak

Možemo li spasiti kestenove šume?!

U posljednjih nekoliko brojeva "Pčele" pisano je o stanju kestenovih šuma u Hrvatskoj, te o mogućim načinima zaštite ove vrijedne pčelinje paše. Prema zadnjem izvještaju iz Petrinje, imam dojam da su velikim kompleksima kestenovih šuma u Hrvatskoj odbrojeni dani, što sigurno ljuti i zabrijava pčelare.

U Pčeli br. 6/2006. pisano je o uzročniku raka kore kestena (patogeni soj gljivica), te o načinu njegova širenja (vjetar, voda, kukci).

64

Jedina ohrabrujuća vijest bila je da se 1980-ih godina pojavio soj gljivica koji inaktivira patogeni soj te da se zaražena stabla polako oporavljaju.

Živim i pčelarim u potkalničkom kraju, gdje je u šumama na određenim lokalitetima bio znatan udio kestena, ali je prije petnaestak godina počelo masovno sušenje kestena, a time i njegovo krčenje.

Prije osam godina posadio sam na rubu voćnjaka dvadesetak jednogodišnjih sadnica kestena, visine dvadesetak centimetara. Danas su te sadnice visoke od oko pet metara, no prije godinu i pol pojedina stabla počela su propadati od raka kore.

Zanima me mogu li naši stručnjaci sa Šumarskog fakulteta u laboratoriju proizvesti dobroćudan soj gljivica za širu prodaju, jer bih htio kupiti takav pripravak i tretirati stabla kestena u svojem voćnjaku. Naime, nikakvo kemijsko sredstvo ne primjenjuje se u suzbijanju ove bolesti.

Takav način sprečavanja bolesti kestena na velikim površinama (Petrova i Zrinska gora) zahtijevao bi mnogo ljudi i gotovo da nije izvediv, ali možda bi taj posao netko mogao učiniti umjesto nas.

Jedna od ideja jest da bismo pčele mogli tretirati hipovirulentnim sojem gljivice te bi one svojom aktivnošću, skupljanjem nektara i cvjetnog praha raznosile dobroćudan soj

gljivice po stablima (pošto se zločudni soj širi vjetrom, vodom i kukcima).

Tretirane zajednice trebalo bi rasporediti po određenim lokalitetima.

Ovaj bi način liječenja mogao biti učinkovit ako Šumarski fakultet može proizvesti inkulat uz finansijsku pomoć države, ili kandidirati kao projekt prema fondovima Europske unije.

Molim članove petrinjske Udruge, ali i sve ostale da daju svoje mišljenje.

Saša Petrić, ing.

Kada «probuditi» pčele

Nije dobro prerano poticati pčelinju zajednicu na razvoj. Zbog čega? Matica počinje polagati jaja, a kada jako zahlađi, pčele ne napuštaju leglo, a potrošile su mnogo hrane. Bez obzira na to koliko meda ima u košnici, ako samo nekoliko dana temperatura padne ispod 5°C, pčelama hrana nije na dohvat i zajednica propada od gladi.

Pojavom prvih cvjetova lijeske, visibabe, drijena i drugih biljaka koje rano cvatu, matica počinje polagati jaja i tada se u zajednici događaju značajne promjene u podjeli rada. Sada je pravo vrijeme da na pravi način na okvire stavi-

mo pogaču. Ne preporučuje se upotrijebiti pogaču koja sadržava nešto drugo, osim pekarskog kvasca i šećera u prahu. Zašto?

1. Nikada ne znamo skriva li se u medu američka gnjiloča.
2. Pekarski kvasac po svojem je sastavu najsličniji cvjetnom prahu (peludu).

Ako se tijekom veljače i pogotovo tijekom ožujka pojavi sunčani dan s temperaturom iznad 10°C, potrebno je s košnicama maknuti snijeg (ako ga ima), postaviti pojila, očistiti podnice, a ako su u nekim košnicama pčele uginule, treba ih dobro zatvoriti. Tijekom tih radova mogu se površno pregledati sumnjive zajednice.

No, vratimo se izradi i dodavanju pogače. Kako pripremiti pogaču s pekarskim kvascem i mljevenim šećerom? Omjer je npr. 1 kg kvasca i 10 kg šećera, znači 1:10. U posudu se stavi šećer, zdrobi se kvasac i to treba izmiješati. Ne smije se dodavati nikakva tekućina (voda ili med), jer bi poslijepog pogača curila. Kada se sve to dobro izmjesi, pakira se u polivinilske vrećice od po 1 kg.

Kako dodavati?

Kada prorežemo vrećicu, npr. otvora 10x10 cm, ne smijemo otvor okrenuti na okvire, nego prema gore, kako bi pčele dolazile gore na pogaču, a ona ne bi curila. Kada prode veljača i dođe ožujak, u prirodi se pojavi mnoštvo cvjetova biljaka koje daju pelud i

izlučuju nektar, a od kojih treba istaknuti vrbu ivu i ostale vrbe, maslačak itd. Ako je pčelinja zajednica uspješno prezimila, ona je približne veličine kakva je bila kada smo je uzimili. Ako na zalihi ima 7-8 kg dobro raspoređenog meda, mlada i zdrava matica svaki će dan polagati prosječno 800 do 1.000 jaja, i zimske će se pčele postupno zamijeniti mladima. Nije na odmet, ako ima poklopljenog meda i vrijeme to dopusti, svakih 4-5 dana vilicom otklopiti taj med. Na taj način pomognemo ili bolje reći potjeramo pčele da oslobode prostor matici za polaganje jaja. Ako paše nema, pčele treba i dalje stimulativno prihranjivati pogačama kako sam opisao. Vrijeme je intenzivnog razvoja pčelinje zajednice za uspješno iskorištavanje bogatih paša, ili bolje reći glavne paše, ali to je i doba pripreme zajednice za prirodno razmnožavanje (rojenje).

Uskoro će cvatnja voća: jabuke, maslačka, uljene repice i mnoštva drugih biljaka koje izlučuju veće količine nektara i peluda. Jake zajednice će skupiti više nektara i peluda nego što im je potrebno. U pčelinjoj zajednici ostale su samo mlade pčele, zimskih više nema. Pčele i dalje unose pelud i nektar te grade sače samo u prisutnosti matice i legla svih dobnih struktura. Voštane žljezde najviše izlučuju vosak u pčela koje imaju 5 do 18 dana. Sada je vrijeme da se na pravi način svakoj pčelinoj zajednici doda satna osnova. Tako ćemo dobiti kvalitetno izgrađeno sače. Zaposlit

ćemo mlade pčele koje su glavni nositelji rojidelbenog nagona i na taj način ćemo spriječiti rojevni nagon, a istodobno omogućujemo matici da položi maksimalan broj jaja, iako pčele ne premještaju med. Ako smo stručno i na vrijeme obavili sve poslove, rojenja u sljedeća dva mjeseca, tj. u svibnju i lipnju, neće biti. Jedan veliki pčelar još davno je napisao: Jedan roj na grani jednako je kao tri roja manje u košnici. To potvrđuje da sve moramo napraviti jučer, a ne čekati sutra, jer tada je kasno.

*Josip Križ,
pčelar i uzgajivač matice*

Redovita godišnja skupština Udruge pčelara "Papuk" iz Voćina

Redovita godišnja skupština Udruge pčelara "Papuk" iz Voćina održana je 28. siječnja ove godine. Otvorio ju je i vodio dopredsjednik Milanko Jeličić, koji je podnio izvještaj o sveobuhvatnom radu Udruge u protekloj godini.

Nakon podnošenja svih izvještaja predsjednik Udruge Stjepan Brijačak pohvalio je mlado vodstvo za veoma kvalitetne i sveobuhvatne izvještaje. Posebnu pohvalu uputio je pčelarkama koje su, osim rada s pčelama,

Skupština pčelara iz Voćina.

ma, uz pomoć svojih supruga pripremili i drugi - zabavni dio uz glazbu, koju vodi naš član Vladislav Nešković.

Udruga je donijela odluku da osnujemo svoj fond osiguranja za pomoć u teškim situacijama. Razlog je preskupo osiguranje preko osiguravajućih kuća, i činjenica da je iznimno teško dokazati štetu. Ovako smo mi najbliži događajima i najbolje možemo ocijeniti institutost i visinu štete. Skupština je prihvatile prijedlog, s time da svaka pčelarska obitelj u ovoj godini uplati po 50,00 kuna u fond, za koji treba prije uplata izraditi pravilnik korištenja. Na to nas je potaknuo događaj koji se zbio ove jeseni, u listopadu, kada je na području sela Lisičina oko arboretuma uz rijeku Čađavicu uginulo 150 pčelinjih zajednica. Na temelju analize mrtvih pčela zaključili smo da se radi o namjernom trovanju, koje je počinila nepoznata osoba. Tražili smo analizu na otrove, no dobili smo samo

nalaz za teške metale, koji ne pokazuje onečišćenje, a od bolesti pokazuje jedino prisutnost nozemoze. Te analize smo platili 2.500,00 kn, a za dolazak veterinara na 25 km udaljenosti platili smo 900,00 kn, i još nemamo rješenje o uzroku trovanja. Da i taj teretne padne na stradale pčelare Upravni odbor donio je odluku da troškove plati Udruga, što je i učinjeno.

Prema broju pčelara u Udrudi, svaki je pčelar zadužen za jedno ili više područja za smještaj svojih pčelinjaka. Taj raspored određen je još 2003., ali je za naknadno došle pčelare dopunjeno. Nekada je u Općini Voćinu bilo više od 3.000 košnica, no nakon zadnjega rata napušteno je više tisuća hektara zemlje, koja je jedno vrijeme bila zarasla u korov, a sada je ondje šikara i nema trave, pa ni paše za pčele. Zbog ovaca, većina livada se više ne kosi tako da je i tu umanjena paša za pčele. Provedeno je novo bonitiranje i mo-

guće je držati u stacionarima najviše 2.200 košnica na području općine.

Prema odluci MPŠiVG-a da se svaki pčelinjak mora obilježiti zemljopisnom dužinom, širinom i nadmorskom visinom, morali smo provesti te odredbe. Ovdje nam pomaže Općina Voćin. Novi GPS uređaj pozajmila je Udrugi za ispunjenje obveza.

Da bi se provela decentralizacija rada, svaki pčelar dobit će pismeno rješenje i kartu za područja za koja se on mora brinuti.

Da bi se poštovale sve pravne norme, sklopili smo ugovor sa HŠ-om o korištenju prostora i priručnog materijala za formiranje pčelinjaka. Zatim je potpisani ugovor s Parkom prirode "Papuk", manje na korist pčelarima a više radi koristi pčela u parku. Zauzvrat će Udruga moći koristiti amblem PPP u plasiranju pčelinjih proizvoda. Ovi ugovori predradnja su za registraciju zemljopisnog podrijetla pčelinjih proizvoda s područja Papuka.

Svu spomenutu dokumentaciju dobrovoljno su izradili iskusni pčelari, koji ovdje žive i pčelare više desetaka godina.

Pred ovom Udrugom je razdoblje opremanja suvremenom opremom kako bismo mogli ispuniti Plan obnove ratom razorenog pčelarstva.

*Predsjednik Udruge
Stjepan Brijačak*

Prvih osamnaest godina tvrtke PIP

U povodu osamnaeste godišnjice i dugogodišnje suradnje Hrvatskog pčelarskog saveza s tvrtkom PIP objavljujemo kratak osvrt na proteklih 18 godina njezina djelovanja.

PIP je osnovan 1989. godine kao jedini mogući odgovor na potrebe tržišta i pčelara za što širim asortimanom pčelarskih potrepština, kojih je tada nedostajalo. U vrijeme mnogih političkih, društvenih i gospodarskih promjena otvorene takve tvrtke bilo je veoma risikantan potez pčelara hobista, Ivana Bračića, koji je mnogim

ljudima koji su tih teških godina ostajali bez posla, omogućio da nađu egzistenciju u pčelarstvu. Svojim uspjesima tvrtka je otvorila nove poglede na pčelarstvo te potaknula i druge da slijede njezin primjer.

Tvrtka PIP je svoj prvi dućan, koji posluje i danas, otvorila na zagrebačkoj tržnici u Trnju. Tvrtka se tada isključivo bavila prodajom pčelarske opreme, a od tada do danas širila je poslovanje. Danas zapošljava pedesetak ljudi te, osim poslovica u Zagrebu, ima trgovine u Osijeku, Rijeci i Splitu, a posjeduje i registriranu tvrtku u Bosni i Hercegovini.

"Zahvala pčeli" - rad akademskog kipara Vlade Radasa. (Foto V. Lesjak)

Tvrtka ima i vlastita vozila kojima izvozi svoje proizvode u susjedne zemlje, a u Bosni i Hercegovini PIP je vodeća tvrtka u prodaji pčelinjih proizvoda.

Danas se bavi otkupom, finalizacijom i prodajom pčelinjih proizvoda, proizvodnjom raznih pripravaka na bazi pčelinjih proizvoda za poboljšanje zdravlja (apiterapija) i ostalih proizvoda iz košnice u kombinaciji s drugim prehrambenim namircicama (Medolada – medni namaz, Ambrozija – likeri na bazi meda), te proizvodi pčelarski pribor, pogače za prihranu pčela itd.

Namjera je tvrtke u budućnosti proširiti asortiman proizvoda, povećati potrošnju i uvesti nove načine konzumiranja meda i ostalih pčelinjih proizvoda, te ujedno povećavati i osnažiti primarnu proizvodnju. Na taj način želja im je nametnuti se kao vodeća tvrtka koja će uspostaviti visoke kriterije kvalitete, koje će za neko vrijeme svi pčelarski proizvođači morati zadovoljavati.

PIP danas zadovoljava najstrože kriterije HACCP-a te posjeduje certifikate ISO 9001 i ISO 22000. Tim standardima tvrtka zadovoljava sve uvjete da i dalje bude vodeća na hrvatskom tržištu.

Ovom prigodom PIP-u želimo sretan rođendan, te još mnogo godina uspješnog poslovanja.

Vedran Lesjak

NAJAVE

Pčelarski savez Vukovarsko-srijemske županije; Pčelarske udruge Brodsko-posavske županije; Savez pčelara Osječko-baranjske županije; Hrvatska gospodarska komora; Hrvatski pčelarski savez; Hrvatska pčelarska akademija; Sveučilište J. J. Strossmayera, Poljoprivredni fakultet iz Osijeka i Vinkovaca; Hrvatski veterinarni institut; Veterinarski zavod iz Vinkovaca; te Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrija Štampar iz Vinkovaca

pod pokroviteljstvom

Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Poglavarstva Vukovarsko-Srijemske županije i Grada Vinkovaca

POZIVAJU VAS NA MEĐUNARODNI

Pčelarski sajam opreme i pčelinjih proizvoda i stručno znanstveni skup

4. PČELARSKI DANI

VINKOVCI - 9., 10. i 11. OŽUJKA 2007., ŠPORTSKI CENTAR "LENIJE"

PROGRAM 4. PČELARSKIH DANA

PETAK, 9. OŽUJKA

Poslijepodne: Postavljanje sajamskog dijela.
Referati o razvoju pčelarstva u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

SUBOTA, 10. OŽUJKA

- 09,00 Otvorene skupa uz prigodan govor ministra poljoprivrede Petra Čobankovića
09,30 Uvodni referat o ciljevima i značenju skupa
09,45 dipl. ing. Marijan Brčić-Kostić, MPSVG – načelnik Odjela za ruralni razvitak
10,15 Nacionalni program ruralnog razvijanja i poticaji u pčelarstvu
mr. sc. Nevenka Gašparac, dr. vet. med., Hrvatska gospodarska komora
10,45 Marin Fucić, ing.
Elektroničko nadgledanje pčelinjaka i dojava pčelaru o stanju u košnicama sustavom APISMARIN –
11,15 dr. sc. Damir Šekulja i Z. Laktić
Američka gnijiloča – novi pogled na staru opasnost
11,45 dr. sc. Maja Dražić, HSC; G.Duvnjak, D. Bubalo, R. Buchler, D. Winfried, H. Pechacker i N. Kezić
Program selekcije pčela na tolerantnost na varoozu na otoku Unijama
12,15 dipl. ing. agr. Davor Brečak
Dresura pčela za opravljivanje voćaka
12,45 mr. sc. Slavko Horvat
Tržišna svojstva pčelinjih proizvoda
13,15 dr. sc. Winfried Dyrba, Honigerzeugeremeinschaft Mecklenburg - Vorpommern
Pčelarstvo u saveznoj pokrajini Mecklenburg-Vorpommern od 1990. god.
13,45 prof. dr. sc. Nikola Kezić, Agr. fakultet u Zagrebu, M. Dražić i D. Bubalo
Suzbijanje varooze na manjim pčelinjacima
14,15 dr. sc. Zlatko Puškadija, Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Formiranje i njega nukleusa

- 14,45 prof. dr. sc. Kalinka Gurgulova, Pčelarski institut, Sofija-Bugarska

Profilaksa i liječenje pčela lijekovima registriranim u Bugarskoj
Poslije svakog referata održava se kratak okrugli stol.

- 20,00 Pčelarski ples u hotelu "Admiral" u središtu Vinkovaca, ulaznica 55 kuna, može se rezervirati preko pčelarskih udruga
Pčelarskog saveza Vukovarsko-Srijemske županije.

NEDJELJA 11. OŽUJKA

- 09,30 Pozdrav i otvorenje
09,45 Dragana Bjelić, dipl. iur., Veleučilište u Požegi, Marijeta Vitez, Mirela Mezak
Pravna regulativa u ekološkoj proizvodnji meda
10,15 mr. sc. Antun Marinac, Veleučilište u Požegi, Berislav Andrić
Primjena marketinga na tržištu meda
10,45 Davorin Krakar, dipl. ing.
Hrvatski pčelarski (iz)let u EU
11,15 dr. sc. Krinoslav Zmaić, Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Proizvodnja meda u funkciji razvoja seoskog poduzetništva i multifunkcionalnosti agrara
11,45 dr. sc. Zdravko Laktić i D. Šekulja
Kako upravljati pčelarskom proizvodnjom kada je to tvornica „pod vedrim nebom“
12,15 dr. sc. Željka Matašin Veterinarski fakultet u Zagrebu, Ivana Tlak, Z. Petrinec
Značenje dijagnosticiranja nozemoze
12,45 mr. sc. Dinko Zima, Veleučilište u Požegi, R. Idlbek i S. Jakobović
Prilog poznavanju medonosnog bilja i mogućnostima poboljšanja pčelinje paše
13,15 dr. vet. med. Zlatko Tomljanović
Primjena pčelinjih proizvoda u zaštiti ljudskog zdravlja
13,45 Akademik Kostadin Tričković, Niš, Srbija
Ekološke inovacije u pčelarstvu
14,15 prof. dr. sc. Vjačeslav Ivanović Lebedev, pčelarski institut Ribnje – Moskva, Rusija
Biologija pčela i razvoj pčelinje zajednice

Poslije svakog predavanja okrugli stol predavača i pčelara.

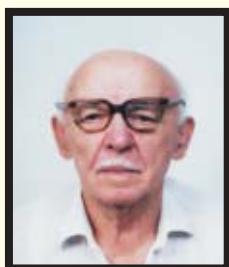
Predavanje profesora Lebedeva trajat će duže, kao i druženje s njime.

Na kraju će se podijeliti nagrade i priznanja po objavljenim natječajima.

Navečer: Završna večera uz prigodni program

KONTAKT ADRESA: Dipl. prav. i ekonomist Drago Josipović,
Predsjednik Udruge pčelara «Nektar» Vinkovci, J. S. Reljkovića 17,
32281 Ivankovo, Hrvatska
tel. 00385 32 377 283 i 098167 0304
e-mail adresa: drago.josipovic@vk.t-com.hr

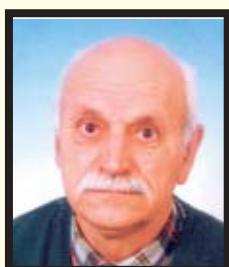
IN MEMORIAM

JANKO KATIĆ (1927.-2006.)

Dana 4. prosinca 2006. godine zauvijek nas je, u 79. godini života, napustio pčelar Janko Katić, dugogodišnji član Pčelarskog društva "Karlovac". Rođen je 1927. godine u selu Erdelju pokraj Generalskog Stola. Za životno zvanje izabralo je građevinarstvo, ali istinsku ljubav u radu pronašao je u pčelarstvu, kojim se počeo baviti sredinom šezdesetih godina. Ubrzo je postao jedan od naprednjih mobilnih pčelara. Bio je aktivna u radu našeg pčelarskog društva, i to kao član Upravnog i Nadzornog odbora u više mandata. U Domovinskom ratu uništeno mu je gotovo cijelokupno pčelarstvo, a doživio je i obiteljsku tragediju. Snagom volje i ljubavi prema pčelama uspio je pčelarstvo obnoviti, a ljubav prema tom zanimanju prenio je na kćer Branku i zeta Božidara, koji će nastaviti njegov posao. Svima koji su ga poznavali, ostat će u sjećanju prvenstveno kao uzor u radinosti i upornosti.
Za sve učinjeno neka mu je vječna slava i hvala.

Tajnik Pčelarskog društva "Karlovac" Ivan Legat

ĐURO SKORUPAN (1931.-2007.)

Đuro Skorupan, rođen 20. travnja 1931. u Plaškom, iznenada je umro u 66. godini života, 10. veljače ove godine.

Bio je dugogodišnji pčelar i član Pčelarskog udruge "Ogulin". Pred smrt je bio član Upravnog odbora. Bio je vrlo iskusni pčelar i prijatelj te vrstan poznavatelj pčela i njihove važnosti. Pčelario je u Plaščanskoj dolini, bio miran i razborit, dobar prijatelj, a svoje iskustvo rado je prenosio mladim pčelarima. Poslije njegove iznenadne smrti u obitelji ostaju supruga, sin, kći, unuka i njegove pčele. Pčelarska udruga "Ogulin" dugo će se sjećati svojeg vrijednog člana, a obitelji će pomoći da nastavi pčelariti gdje je Đuro stao.

Pčelarska udruga "Ogulin" iz Ogulina

FRANČI MARŽIĆ (1926.-2007.)

Dana 18. siječnja ove godine u 81. godini napustio nas je Franči Maržić, najstariji član naše Udruge „Kadulja“ iz Paga. Bio je jedan od osnivača pčelarskog društva davne 1967. godine. U više mandata obnašao je dužnost predsjednika. Pčelario je do zadnje godine svojega života, a znanje i stečeno iskustvo nesobično je prenosio pčelarima.

Udruga pčelara otoka Paga

OGLASI

Prodajem šlepu 8,5 m uredenu za 84 AŽ košnice i vrcanou, te 36 AŽ 11 grom nove košnice.
GSM. 091/3306-197.

Prodajem pčele na AŽ, LR i 1/2 LR okvirima te rojeve.
GSM. 098/9556-232

Prodajem pčele u AŽ košnicama i na AŽ standard okvirima.
*Tel. 040/333-194
GSM. 098/1957-448*

Prodajem zbog starosti pčelinjak sa 50 LR košnica na dva nastavka sa pčelama ili samo pčele na okvirima.
Tel. 01/2983-841

Prodajem LR košnice sa pčelama, 6-okvirne nukleuse i metalne nosače košnica. Dubrovačko-neretvanska županija.
GSM. 091/5084-850

Prodajem zbog starosti AŽ i LR košnice sa pčelama, cijena po dogovoru.
Tel. 049/340-130

Prodajem 25 LR košnica napućenih pčelama.
GSM. 098/271-344

Prodajem pčele na AŽ okvirima.
Tel. 049/557-034

Prodajem pčele na okvirima, 100 nukleusa i više pčelarskih kamiona sa ili bez pčela. Zlatko.
Tel. 044/573-848

Prodajem kamion TAM 5500 sa 72 košnicice, AŽ standard 11+11, napućenih pčelama, registriran do 5/07.
*Tel. 043/234-916
GSM. 098/771-221*

Prodajem 20 LR društava na okvirima. Pčele su zdrave i s maticama iz 2006. godine.
*Tel. 042/310-012 - zvati navecer
GSM. 091/5376-442*

Prodajem kamion TAM 110, generalno ureden sa 54 AŽ grom košnice, 12 okvirne, 2 godine stare, sve napućene sa pčelama, te prodajem pčele na AŽ grom okvirima, 30 komada.
Tel. 043/884-056

Kupujem vosak, prodajem LR košnice i AŽ okvire.
GSM. 091/7640-995

Prodajem povoljno pčelinjak u Žirici, 4 km od Siska sa 4.000 m² zemljišta i spremištem, autobus, registriran do 7/07, sa 38 košnica (22 AŽ i 16 LR), 30 LR košnica sa pčelama, vrcaljku i posude za med.

*Tel. 044/571-555
GSM. 099/5176-345*

Prodajem AŽ-grom i AŽ-standard okvire, te 2 plinske maske, nove, zapakirane.

*Tel. 042/837-195
GSM. 098/1325-367*

Prodajem krajem travnja i početkom svibnja 50-60 rojeva sa grane.

*Tel. 043/427-286
GSM. 098/436-189*

Prodajem u ožujku i travnju pčelinje zajednice na 10 LR okvira.

*Tel. 035/425-462
GSM. 091/5861-126*

Prodajem pčele na LR okvirima. Ot-prema odmah na pčelinjaku. Gradište - Županja.

*Tel. 032/841-230
GSM. 098/798-163*

Prodajem pčele na okvirima i paketne rojeve.

GSM. 091/5864-446

Prodajem 15 nukleusa, 7-okvirnih, 6-standardnih, te 15 AŽ standard.

Tel. 043/252-010

Prodajem u ožujku i travnju pčele na DB, LR i AŽ okvirima, te u travnju i svibnju prirodne rojeve sa grane.

*Tel. 021/225-096
GSM. 098/9483-459*

Prodajem ručnu prešu za izradu satnih osnova 30x42 cm, povoljno.

Tel. 048/830-340

Izradujem LR košnice, kompletne i u djelovima, domaći zanatski proizvod, prepoznate kvalitete. Moguća dostava.

Tel. 051/812-522

Prodajem pčele na AŽ okvirima. Đakovo.

GSM. 098/339-427

Prodajem 15 zajednica pčela na AŽ okvirima i 8 zajednica u pletarama sa maticama iz 2006. godine. Isporuka u travnju.

Tel. 034/165-237

Prodajem prirodne rojeve sa grane od 15. travnja. Cijena po dogovoru.

Tel. 035/345-233 - zvati u večernjim satima

Prodajem 30 pčelinjih društava na 10 LR okvira. Novska.

Tel. 044/674-006

Prodajem povoljno veći broj zdravih pčelinjih zajednica u pološkama, pčele na LR okvirima i primam narudžbe za prirodne rojeve.

GSM. 098/527-338

Prodajem 70 zajednica na 10 LR okvira, zajednice jake sa maticama iz 2006. *GSM. 091/5133-655*

Prodajem 5-okvirne LR nukleuse sa selektiviranim mladim maticama od 1. travnja 2007. Metković.
GSM. 098/1806-799

Prodajem 20 AŽ-grom 7-okvirnih nukelusa sa pčelama na okvirima.

*Tel. 043/872-157 - zvati u večernjim satima
048/626-325*

Prodajem registriran autobus Dubrava 10 sa 56 AŽ košnica napućenih pčelama i 30 AŽ nukleusa, 7-okvirnih.

*Tel. 01/2824-251
GSM. 098/262-188*

Prodajem nukeluse na AŽ i LR okvirima.

*Tel. 043/246-974
GSM. 098/811-194*

Prodajem košnice, 50 AŽ-grom i 50 AŽ-standard, napućene pčelama, te 10 nukleusa.

GSM. 091/1719-356

Prodajem 7-okvirne AŽ-standard nukleuse, električnu vrcaljku sa 4 okvira (Medex) i novi agregat od 1,5 kW.
GSM. 098/9353-163

Prodajem pčele na AŽ okvirima koncem travnja, AŽ-standard, AŽ-grom i LR okviri. Dostavljam u sva mesta.
Tel. 048/856-610

Primam u ožujku predbilježbe za selektivirane matice, paketne rojeve i pčele na okvirima, sa ili bez košnice. Isporuka od travnja.

*Tel. 048/624-469, 01/6672-935
GSM. 098/454-427*

Prodajem pčele na LR okvirima.
GSM. 098/298-320

OGLASI

Prodajem početkom travnja 6 i 7-okvirne AŽ-standard nukleuse sa prošlogodišnjim maticama.

Tel. 047/581-518
GSM. 098/1964-518

Prodajem 4 nukleusa na LR okvirima.
GSM. 098/769-800

Prodajem prirodne rojeve iz AŽ košnica i pčele iz AŽ nukleusa.

Tel. 01/6287-177
GSM. 098/380-457

Prodajem povoljno TAM tegljač 14-83, 128 kW, prednja vuča, trambus k, poluprikolica Itas sa 90 AŽ standard košnica sa pčelama.

Tel. 033/782-898
GSM. 098/9756-082

Prodajem kamion TAM 110, atestiran, sa 37 AŽ košnica napućenih pčelama i ostalu opremu.

Tel. 01/3840-626
GSM. 098/9038-892

Prodajem LR košnice sa pčelama i prirodne rojeve u travnju i svibnju.
Tel. 035/255-782
GSM. 098/1780-283

Prodajem pčele na LR okvirima u travnju.
Tel. 052/757-116
GSM. 098/9364-022

Prodajem pčele na okvirima različitih dimenzija (40x17, 40x27, 40x30, 40x34) a u mediju svugde široko-niski okviri.
Tel. 034/734-089

Prodajem pčele iz 6 i 7 okvirnih AŽ-standard nukleusa.
Tel. 047/415-288 - zvati navečer

Prodajem pčele na AŽ-standard okvirima iz 7 okvirnih nukelusa.
Tel. 01/2897-121
GSM. 098/1615-788

Prodajem pčele iz standardnih 7 okvirnih AŽ nukleusa koje zimuju na Krku. Cijena i isporuka prema dogovoru.
GSM. 091/5644-205

Prodajem u travnju i svibnju veći broj zajednica na LR okvirima.
Tel. 048/816-458
GSM. 091/5058-716

Prodajem pčele na LR okvirima.
Tel. 044/814-296

Prodajem 20 pčelinjih zajednica na LR okvirima.

Tel. 031/727-310
GSM. 098/9741-468

Prodajem TAM 110 T 10 sa 48 AŽ košnica (25 kom. "11+11" i 23 kom "11+11+11" sa pčelarskom vagom).
Tel. 033/782-751, 033/782-505

Prodajem pčele na AŽ okvirima iz 7-okvirnih nukleusa, sve maticice mlade (Pislak), sve saće mlado, cijena povoljna.

GSM. 091/1101-953, 091/9466-028

Prodajem pčele na LR i AŽ okvirima, po 30 zajednica ili do 80 rojeva.
Tel. 044/612-019 - zvati navečer

Prodajem pčele na AŽ-standard okvirima iz 7-okvirnih nukleusa.

Tel. 042/212-224
GSM. 098/9129-036

Prodajem 5 pčelinjih društava na LR okvirima ili kompletne.

Tel. 01/6261-228
GSM. 098/9778-808

Kupujem pčele u LR košnicama, na kamionu ili u kontejneru.
GSM. 098/9024-031

Prodajem autobus TAM, sa vracaonom, za smještaj 72 AŽ košnica, može i kao kompenzacija za rojeve ili nukeluse, te prodajem jednoosovinsku prikolicu sa 12 AŽ-standard košnicu.

Tel. 032/379-595

Prodajem od travnja rojeve sa grane.
Tel. 01/2895-068

Prodajem pčele na LR okvirima i prirodne rojeve.

Tel. 048/834-061

Prodajem pčele na LR i AŽ okvirima.

GSM. 098/241-421

Prodajem na proljeće paketne rojeve, pčele na LR okvirima i košnice sa pčelama.

Tel. 044/608-533
GSM. 098/862-960

Prodajem zbog starosti povoljno kamion TAM 6500, produženi, sa pčelama u 72 LR košnice, 24 košnice imaju ugradjeni hvatač peluda.

Tel. 044/631-421

Prodajem 30 LR košnica napućenih zdravim pčelama.

Tel. 020/679-767
GSM. 098/709-881

Prodajem pčele na LR okvirima sa maticama iz 2006. godine.

Tel. 052/741-989
GSM. 098/741-989

Prodajem kamion TAM 170 i novi kontejner za LR košnice.

Tel. 035/376-157
GSM. 095/9055-826

Prodajem, koncem travnja, pčele u LR košnicama ili na LR okvirima, te 10 DB košnica napućenih pčelama.
Tel. 043/332-707

Prodajem pčele na standard AŽ okvirima iz 5 i 7-okvirnih nukleusa. Šuštić.

Tel. 044/638-016
GSM. 098/9528-384

Prodajem pčele na okvirima, 30 AŽ i 15 LR košnica, 50 kg sjemena facelije, može zamjena i za nove AŽ i LR košnice, te kupujem vrcaljku.
GSM. 098/696-644

Prodajem 25 LR košnica, novijih, te 9 AŽ standard košnica, sve napućene pčelama.

Tel. 032/381-253 - zvati iza 20 sati

Prodajem na auto prikolici 10 AŽ košnica, napućenih pčelama i 3 pletare sa pčelama, te AŽ satne osnove. Može odvojeno.

Tel. 044/601-110
GSM. 099/6911-028

Prodajem pčele na LR okvirima, isporuka na pčelinjaku.

Tel. 032/841-230
GSM. 098/798-163

Prodajem pčele na AŽ standard okvirima iz 7-okvirnih nukleusa.

Tel. 044/679-221
GSM. 091/7244-756

Prodajem 20 AŽ, 7-okvirnih nukleusa sa Pislakovim maticama.

Tel. 049/371-598 - zvati navečer

Prodajem pčele na okvirima iz 5 i 7-okvirnih AŽ-standard nukleusa i 6 komada 10-okvirnih AŽ košnica sa pčelama. Sve maticice su iz 2006. godine. Vinkovci.

GSM. 098/9155-522

OGLASI

Prodajem pčele na LR okvirima, u LR košnicama, paketne rojeve, snelgrove daske za dvomatično pčelarenje i skidače peluda.

Tel. 091/5668-814

Prodajem pčele na okvirima ili kompletne AŽ-standard košnice.

Tel. 053/771-186

Prodajem veći broj zajednica u LR košnicama, maticice iz 2006. godine, podnica sa nehrđajućom žicom i ladicom, moguć prijevoz.

Tel. 035/351-676

GSM. 099/3523-944

Prodajem pčelinje zajednice u LR košnicama ili pčele na okvirima.

GSM. 091/5724-723

Prodajem pčele na LR okvirima, a može i paketne rojeve.

GSM 091/5047-145

Prodajem pčelinje zajednice u LR - standard košnicama.

GSM. 091/5303-920

Prodajem 15-tak LR košnica na dva nastavka, napućenih pčelama, te pčele na okvirima iz 15-tak, 6-okvirnih LR nukleusa.

Tel. 044/816-379

Prodajem kamion TAM 110 T 10, registriran do 4mj. 2007. godine sa 40 AŽ standard (10+10) košnica i 18 Lcovih košnica, sve sa pčelama.

Tel. 033/714-118

GSM. 098/1816-463

Prodajem u travnju 50 pčelinjih zajednica na LR okvirima, te prirodne rojeve sa grane.

Tel. 035/363-895

GSM. 091/7945-341

Prodajem pčele na okvirima iz 7-okvirnih LR i AŽ nukleusa, sa mlađim maticama od Pislaka. Pčele su na mlađom saču, zdrave i jake. Cijena 500 kn. GSM. 098/745-150

Prodajem kompletnih 25 AŽ-standard nukelusa sa 10 okvira i 30 nukelusa sa 7 okvira, a može i pčele na okvirima.

Tel. 047/415-495

GSM. 098/9286-475

Prodajem LR nastavke i LR okvire u rinfuzi.

Tel. 01/2346-020

GSM. 098/696-504

Prodajem pčele na okvirima AŽ-standard i LR iz 7-okvirnih nukelusa, sa maticama iz 2006. godine. Vinkovci.

Tel. 032/301-167

Prodajem pčele na LR okvirima, rojeve u svibnju, te nešto LR nastavaka.

Tel. 044/871-469

GSM. 099/5125-025

Prodajem 50 pčelinjih zajednica na 10 okvira, te krajem travnja i početkom svibnja veći broj paketnih rojeva.

Tel. 034/249-330

Prodajem 5-tonsku kamionsku prikolicu preuređenu za smještaj 32 AŽ-standard košnice sa 12 okvira i za 20 AŽ-standard košnica sa 10 okvira. Cijena 70.000 kn.

Tel. 01/6221-661

GSM. 098/9478-365

Prodajem veći broj pčelinjih zajednica na 10 LR okvira.

GSM. 098/660-281

Prodajem pčele u rojevima i na LR okvirima.

Tel. 048/851-318

Prodajem 40 pčelinjih zajednica iz 7-okvirnih AŽ nukleusa, 20 AŽ košnica sa pčelama i prirodne rojeve.

Tel. 044/883-601

GSM. 098/628-198

Prodajem 50 AŽ-standard košnica.

GSM. 099/5910-740

Prodaje 30 LR košnica sa pčelama.

Tel. 047/841-247 - zvati navečer

Prodajem pčele na 7-okvira iz AŽ-standard nukleusa.

GSM. 098/9249-299

Prodajem LR košnice rabljene, kompletne ili u djelovima, te sita za mlinove čekićare, promjer rupica 1 mm. GSM. 091/5316-805

Traži se mladi pčelar za rad na pčelinjaku u Dalmaciji, stan i hrana osigurani.

GSM. 091/5896-462

Prodajem 25 AŽ nukleusa sa pčelama na 7 okvira.

Tel. 049/372-159

GSM. 098/9828-830

Prodajem povoljno u travnju i svibnju pčelinje zajednice na LR okvirima.

GSM. 091/5074-378

Prodajem 60 AŽ, 7-okvirnih nukleusa sa Pislakovim maticama, te na proljeće rojeve.

GSM. 098/1944-741, 098/9514-026

Prodajem povoljno 50 komada AŽ košnica na 10 okvira, malo korištene.

Tel. 031/573-060

GSM. 091/8965-976

Prodajem kamion Zastavu 450 sa kontejnerom na skidanje, popunjeno sa 50 nastavljača.

Tel. 01/3362-378

Prodajem kontejner sa 40 LR košnica sa pčelama i 50 LR košnica sa pčelama u rinfuzi, 50 AŽ košnica sa pčelama i pčele na okvirima.

Tel. 049/221-566

GSM. 098/29-29-25

Prodajem pčelinjak sa 20 AŽ košnica, te ostalim priborom. Cijena povoljna.

Tel. 049/550-901

Prodajem kontejner sa 84 AŽ košnice ili bez košnica.

GSM. 098/394-734

Članovi Hrvatskog pčelarskog saveza plaćaju članarinu preko pčelarskih udruga. Pretplata za nečlanove iznosi 270,00 kn, a za inozemstvo 37 EURA. Cijena pojedinog broja za tuzemstvo iznosi 30 kuna. Časopis izlazi jedanput mjesечно. Pretplatu prima Hrvatski pčelarski savez, broj žiro računa **2484008-1100687902**. Časopis se tijekom godine ne može otkazati. Rukopisi se ne vraćaju. Naklada 3.600 primjeraka. Tisk "GANDALF"

OGLASI

Cjelovit i jednostavan vodič za
PČELARSTVO

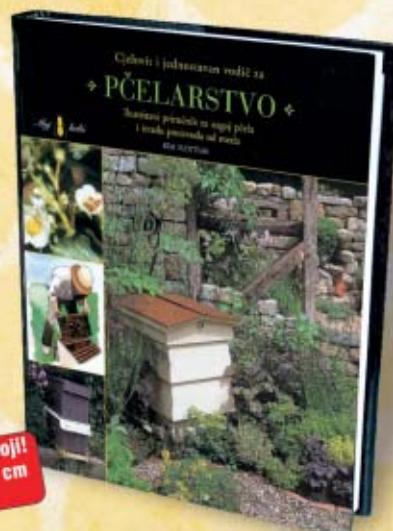
Priručnik Pčelarstvo možete kupiti po sniženoj cijeni

od **190,00 kuna** (poštara je uključena u cijenu)

Prvi ilustrirani priručnik za uzgoj pčela

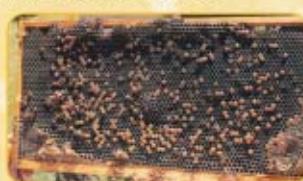
I izradu proizvoda od meda

167 stranica u boji!
Format 20 x 25 cm
Mekl uvez

OTKRJITE:

- sve što vam je potrebno za početak: oprema, sastavljanje i dijelovi košnice, kako nabaviti pčele
- odaberite najbolje mjesto za smještaj svojih pčelinjih zajednica, radi njihove i vaše sigurnosti
- otkrijte kako možete sprječiti pojavu bolesti u košnicama, te kako na organski i netoksičan način suzbiti napasnike
- na koji način sve možete koristiti vlastiti med- slasni recepti, savjeti za izradu svjeća, sapuna i ostalih kozmetičkih preparata
- najpoznatije vrste meda, njihove karakteristike i ljekovita svojstva

Jedinstvena knjiga na hrvatskom tržištu koja na suvremenim načinima objašnjava kako možete koristiti najnoviju tehnologiju i opremu u pčelarstvu, te upotrijebiti najnovije spoznaje o životu i navikama pčela pri njihovu uzgoju i iskorištavanju meda u kulinarstvu, kozmetici i liječenju.

Knjiga je priredena uz pomoć stručnog suradnika, prof. dr. sc. Nikole Kezića sa Zavoda za ribarstvo, pčelarstvo i specijalnu zoologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu.

KNJIGU MOŽETE NARUČITI:

- telefonom ili faksom na brojeve
- 01/ 2316 885 ili 01/ 2332 486**
- narudžbenicom na adresu Kraljevićeva 5, Zagreb
- e-mailom na adresu: veble-commerce@zg.t-com.hr
- u knjižari Veble, Vlaška 7, tel. 01/481 88 20

VEBLE
C O M M E R C E

Kraljevićeva 5, Zagreb
tel/fax: 01/ 2316 885

www.veble.hr

Maloprodaja:
Zagreb, Trnjanska 33, tel.: 01/ 61 50 730
Split, Mosečka 52, tel.: 021/ 502 635
Rijeka, Veslarska 8, tel.: 051/ 213 635
Čepin, Kralja Zvonimira 73, tel.: 031/ 382 560

PIP d.o.o.
Bijenik 158, Zagreb
tel.: 01/ 37 38 492
e-mail: pip@pip.hr
www.pip.hr

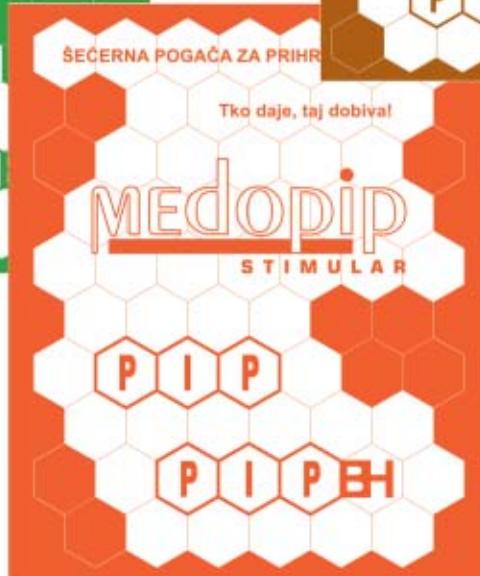
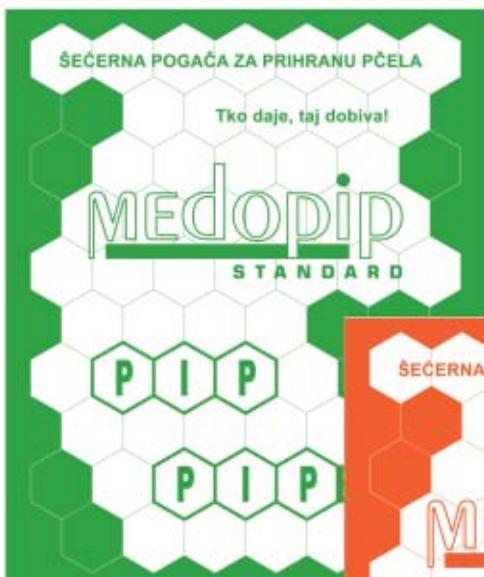
PIP-BH d.o.o.
Velika Kladuša, BIH
tel.: +387 37 773 345
Predstavništvo Sarajevo
tel.: +387 33 463 528

Pčelarske potrepštine možete kupiti i u slijedećim prodaivaonicama:

KTC d.o.o. Križevci, Markovićeva bb, tel.: 048/ 712 412; Virovitica, Vukovarska 3, tel.: 033/ 725 222; Pitomača, Gajeva 28, tel.: 033/ 782 353; Vrbovec, Zagrebačka 48, tel.: 01/ 2792876; **Bure commerce d.o.o.** Fra Lina Pedišića 4, Biograd n/m, tel.: 023/ 384 435; **Barby d.o.o.** Sv. Lovre 69, Slavonski Brod, tel.: 035/ 452 577; **Sedef d.o.o.** Trg sv. Josipa 1, Slatina, tel.: 033/ 551 245; **DEN-SAB d.o.o.** Vodnjanska 15, Pula, tel.: 052/ 534 752; **Agroval d.o.o.** Riječka 2, Buzet, tel.: 052/ 662 772; **NOVO! Poljopromet d.o.o.** P.C. Opuzen, Jasenska bb, 020/672 314; P.C. Imotski, Bruna Bušića bb, 021/670 783

KVALITETA KOJU JE PRIHVATILA I EU!
NAJBOLJA ISKORISTIVOST!

PROTEINSKI DODATAK HRANI ZA PČELE
DODATAK ZA POGĀCU, SIRUP I KAO
SUHI NADOMJEŠTAK PELUDA

Cijene su iskazane bez PDV. Podaci iz ovog oglasa podložni su izmjenama bez prethodne najave. Ne odgovaramo za tipografske greške.

ZAMJENA 3,44 KN
VOSKA ZA SATNU OSNOVU

OTKUP VOSKA	UZ ZAMJENU ZA PČELARSKE POTREPSTINE	30,00	KN/KG
OTKUP VOSKA	UZ GOTOVINSKU ISPлатУ	26,00	KN/KG
SATNA OSNOVA		48,50	KN/KG

ROBU ŠALJEMO I POUZE ĆEM!

SVE ZA PČELARSTVO * SVE OD PČELA